

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1SŽa/26/2013
Identifikačné číslo spisu:	1013201220
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013201220.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Y., nar. XX.XX.XXXX v C., zastúpený Mgr. Jarmilou Vargovou, advokátkou, so sídlom AK Brečtanová 21, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra SR, Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-131-11/PO-Ž-2013 zo dňa 17. mája 2013, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 10Saz/4/2013-21 zo dňa 08. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 10Saz/4/2013-21 zo dňa 08. októbra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e

Odôvodnenie

I. Predmet veci

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-131-11/PO-Ž-2013 zo dňa 17.05.2013, ktorým odporca podľa § 20 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi nepredložil doplnkovú ochranu, nakoľko nesplnil podmienky podľa § 13a zákona o azyle. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní rozhodnutia odporcu dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne. Krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu bolo zrejmé, že navrhovateľ dňa 13.03.2013 pred pracovníkmi Oddelenia cudzineckej polície PZ Trnava požiadal o predĺženie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, nakoľko dôvody pre ktoré mu bola doplnková ochrana poskytnutá stále pretrvávajú. Navrhovateľovi bola rozhodnutím migračného úradu č. p. MU-9855-77/PO-Ž-2004 zo dňa 08.05.2009 poskytnutá doplnková ochrana na dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti predmetného rozhodnutia, t. j. do 03.06.2009. Doplnková ochrana bola navrhovateľovi poskytnutá z toho dôvodu, že v jeho prípade nebolo možné s dostatočnou istotou vylúčiť, že by v prípade návratu do krajiny pôvodu - Afganistanu nebol ohrozený jeho život alebo nedotknuteľnosť jeho osoby z dôvodu svojvoľného násillia ktoré súvisí s nepriaznivou bezpečnostnou situáciou v krajine pôvodu. Doplnková ochrana bola

navrhovateľovi trikrát predĺžená, naposledy rozhodnutím migračného úradu ČAS: MU-117-12/PO-Ž-2012 zo dňa 21.05.2012 na dobu do 30.05.2013.

Krajský súd poukázal na to, že cudzinec je v zmysle zákona o azyle povinný podať žiadosť najskôr 90 dní a najneskôr 60 dní pred uplynutím jednoročnej lehoty. Keďže navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany odporca pristúpil k analýze a vyhodnoteniu vnútropolitckej situácie v krajine pôvodu navrhovateľa, či by navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu čelil reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Pri hodnotení vnútropolitckej situácie použil dostupné informácie z roku 2013. Súčasne bol s navrhovateľom vykonaný pohovor. Podľa aktuálnych informácií v krajine pôvodu navrhovateľa prebieha vnútroštátny konflikt medzi Afganskými národnými bezpečnostnými silami a Talibanom, avšak bezpečnostná situácia sa však v jednotlivých častiach krajiny líši. Na základe dostupných informácií k zhoršeniu bezpečnostnej situácie v Kábule nedošlo a o stabilizácii situácie v Kábule svedčí aj skutočnosť, že zodpovednosť za bezpečnosť v tejto oblasti prešla priamo na afganské národné bezpečnostné sily /ANSF7, s podporou medzinárodných vojenských síl.

Krajský súd uviedol, že navrhovateľ v tejto súvislosti poukázala na fakt, že odporca posudzoval bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa zo správ z januára 2013 a rozhodnutie o nepredĺžení doplnkovej ochrany bolo vydané až 17.05.2013, a preto podľa jeho názoru rozhodnutie odporcu nevychádza z aktuálnej vnútropolitckej situácie v Afganistane. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ sa nemienil zúčastniť pojednávania v predmetnej veci právna zástupkyňa navrhovateľa nežiadala konajúci súd o určenie tlmočníka pre toto konanie. Krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že navrhovateľ nebol v minulosti predmetom žiadneho prenasledovania alebo vážneho bezprávia a nebol vystavený priamym hrozbám prenasledovania alebo takéto bezprávia. Je civilistom a pred opustením krajiny pôvodu žil v provincii Kábul, kde je vnútropolitcká situácia stabilizovaná a kontrolovaná afganskými národnými bezpečnostnými silami, za pomoci medzinárodných vojenských síl.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v danej veci dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, vykonal vo veci dôsledné dokazovanie a jeho konštatovanie, že neboli splnené podmienky pre predĺženie doplnkovej ochrany vyhodnotil za správne. Na základe toho napadnuté rozhodnutie odporcu ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom.

K dôkazom, ktoré boli krajskému súdu predložené v priebehu pojednávania krajský súd uviedol, že tieto pri rozhodovaní o vznesených námietkach nemohol zohľadniť z dôvodu, že neboli predmetom zisťovania či zistenia skutkového stavu veci v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 OSP), ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

II.

Argumentácia odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že doplnková ochrana mu bola poskytnutá rozhodnutím zo dňa 08.05.2009 na základe toho, že v jeho prípade nebolo možné s dostatočnou istotou vylúčiť, že by v prípade návratu do Afganistanu nebol vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Vzhľadom na to, že dôvody, pre ktoré mu bola poskytnutá doplnková ochrana stále pretrvávajú, požiadal v zákonom stanovenej lehote o jej predĺženie; za účelom objasnenia dôvodov, pre ktoré žiada o predĺženie doplnkovej ochrany, bol s ním uskutočnený pohovor. Ako dôvody jeho žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany zopakoval dôvody uvádzané počas predchádzajúcich pohovorov (teda aj obavy pred pomstou zo strany rodiny jeho vydatej priateľky, či odsúdenie za jeho čin), poukázal na zlú bezpečnostnú situáciu a obavy o svoj život v prípade návratu. Odporca však napriek tomu doplnkovú ochranu navrhovateľovi nepredĺžil, a to z dôvodu zlepšujúcej sa bezpečnostnej situácie v krajine jeho pôvodu v meste Kábul. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok na Krajský súd v Bratislave a žiadal rozhodnutie migračného úradu zrušiť. V opravnom prostriedku vzniesol nasledovné námietky: námietka nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, a to jednak z hľadiska zisťovania informácií o všeobecnej bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu navrhovateľa, ako aj z

dôvodu nedostatočného posúdenie individuálnych problémov navrhovateľa predovšetkým s ohľadom na skúmanie jeho postavenia ako navrátilca v krajine pôvodu, ako aj s ohľadom na ostaté individuálne dôvody, či posúdenie existencie hrozby vo všetkých jej podobách tak, ako ich definuje zákon o azyle vo svojom § 2 písm. f/, body a), b) a c). Námetka rozporu skutkového stavu s obsahom spisov, nakoľko žiadna z do spisu založených správ nedemonštrovala bezpečnosť súčasnej situácie v krajine pôvodu navrhovateľa námetka nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, nakoľko z rozhodnutia nebola a nie je zrejmé, ako odporca vyhodnotil individuálne faktory počas svojej rozhodovacej činnosti a na základe čoho došiel k záveru, že navrhovateľovi v krajine pôvodu nehrozí nebezpečenstvo vážneho bezprávia a súčasne nie je z neho zrejmé, že by odporca nejakým spôsobom analyzoval žiadosť navrhovateľa v kontexte dôvodov prednesených na pohovore, ako aj na predchádzajúcich pohovoroch. Krajský súd však rozhodnutie odporcu potvrdil. Navrhovateľ namietal, že krajský súd v rozsudku k námietkam navrhovateľa voči rozhodnutiu odporcu uviedol iba jednou vetou, že podľa jeho názoru odporca v danej veci dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, vykonal vo veci dôsledné dokazovanie a jeho konštatovanie, že neboli splnené podmienky pre predĺženie doplnkovej ochrany vyhodnotil ako správne. K jednotlivým námietkam podaným v opravnom prostriedku sa nijako nevyjadril, neodôvodnil svoje závery, len skonštatoval súhlas s rozhodnutím migračného úradu. Navrhol preto zmenu rozsudku krajského súdu, a to z nasledujúcich dôvodov: súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K nesprávnym skutkovým zisteniam a neúplnému zisteniu skutkového stavu

Navrhovateľ uviedol, že krajský súd vo svojom rozhodnutí konštatuje, že odporca sa riadne vysporiadal s informáciami a náležite zistil skutkový stav, čo viedlo k správne rozhodnutiu o tom, že v prípade navrhovateľa zákonné podmienky na predĺženie doplnkovej ochrany splnené neboli. S týmto konštatovaním podľa navrhovateľa nemožno súhlasiť. Navrhovateľ poukázal na to, že predložil do konania množstvo správ a informácií, ktoré demonštrujú zlú bezpečnostnú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa, o tom, že v Afganistane, vrátane Kábulu, prebieha neustále vnútroštátny ozbrojený konflikt a neselektívne násilie. Tieto správy boli, podľa navrhovateľa zle vyhodnotené.

Osobitne však nemožno podľa navrhovateľa súhlasiť s neakceptovaním námietky absencie posúdenia situácie ohľadom postavenia jeho osoby ako navrátilca do krajiny jeho pôvodu. Odporca v štandardných konaniach, t. j. v konaniach o udelenie azylu automaticky skúma postavenie osôb vracajúcich sa do krajiny ich pôvodu. Skúmanie bezpečnosti týchto osôb je vyžadované jednak samotným zákonom o azyle v jeho § 13a, ako aj s čl. 27 preambuly kvalifikačnej smernice (prvá veta (27) Vnútornej ochrany proti prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu by mala byť efektívne dostupná žiadateľovi v časti krajiny pôvodu, kam môže bezpečne a legálne odcestovať, získať možnosť prijatia a možno reálne očakávať, že sa tu usadí.).

Napokon, v takomto zmysle sú aj doposiaľ vydané rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, ktoré v obdobných prípadoch, neskúmanie postavenia navrátilcov v krajine pôvodu považuje vždy za dôvod spôsobilý spochybniť správnosť rozhodnutia migračného úradu. Napr. v rozsudku sp. zn. 9Saz/16/2013, zo dňa 21.08.2013 súd konštatuje, že odporca pochybil, ak neskúmal v konaní o predĺženie doplnkovej ochrany bezpečnostné riziká návratov afganských repatriantov. Odporca sa v rámci zistenia stavu veci vôbec nezaoberal zisťovaním existencie vážneho bezprávia v zmysle ust. § 2 f/ bod 2. zákona o azyle (mučenie alebo neľudské alebo ponížujúce zaobchádzanie alebo trest), teda sa nezaoberal otázkou, či v prípade návratu navrhovateľa (ako osoby, ktorá opustila Afganistan) do krajiny jeho pôvodu nehrozí aj táto forma vážneho bezprávia. Na túto skutočnosť odporca nevykonával žiadne dokazovanie, čo je v rozpore so znením ust. §13a zákona o azyle. Navyše tak konal v rozpore so svojou ustálenou praxou, keď (v štandardných) konaniach o žiadostiach o poskytnutie medzinárodnej ochrany pravidelne zisťuje podmienky správania sa štátnych orgánov vo vzťahu k neúspešným žiadateľom o azyl, či k iným skupinám repatriantov v prípade ich návratu do krajiny pôvodu.

No podklade série takýchto rozhodnutí krajského súdu začal sám odporca v podobných prípadoch rušiť svoje rozhodnutie o nepredĺžení doplnkovej ochrany v rámci autoremedúry, a to všade tam, kde neskúmal postavenie afganských (resp. aj iných) repatriantov. Je preto otázne, prečo bolo v tomto prípade vydané rozhodnutie iného znenia (okrem iného právneho názoru iného sudcu).

Je nevyhnutné skúmať postavenie navrátilcov do krajiny pôvodu, v žiadnom prípade by sa tu nejednalo o formálne zopakovanie administratívneho konania, nakoľko je v súčasnosti dostupné množstvo správ pojednávajúcich o zraniteľnosti skupiny osôb, ktoré sú v postavení navrátilcov. Tieto sa nachádzajú mimo dosahu pomoci humanitárnych organizácií, sú postihnuté nezamestnanosťou, obmedzeným prístupom k ubytovaniu, vode, hygiene a pod. navrhovateľ uviedol, že na potrebu skúmania postavenia navrátilcov v oprávnom prostriedku poukazoval a podložil ju aj správami z krajiny pôvodu. Odporca sa však týmto dôkazom nijako nezaoberal a neposúdil ho ako relevantný pre rozhodnutie v prípade.

Skúmanie jednotlivých individuálnych dôvodov v kontexte zisťovania hrozieb prenasledovania alebo vážneho bezprávia sa vyžaduje aj v zmysle operatívnej príručky UNHCR, ktorá presne rozpracovala postupy pri skúmaní žiadostí o azyl pre žiadateľov z Afganistanu. Príručka reaguje na zmeny bezpečnostnej situácie v krajine a ustanovuje o. i. aj pravidlá posudzovania „rozumnosti“ presídlenia v prípade žiadateľov z Afganistanu. Navrhovateľ poukázal na to, že v príručke sa doslovne uvádza:

Pre posúdenie primeranosti navrhnutého IFA / IRA (presídlenia) mimo oblastí kontrolovaných protivládnyimi silami alebo ovplyvnených aktívnym konfliktom, musí byť osobitná pozornosť venovaná:

- (I) dostupnosti tradičných podporných mechanizmov zo strany členov žiadateľovej širšej rodiny, alebo členmi jeho alebo jej etnickej skupiny;
- (II) prístupu k ubytovaniu v navrhovanej oblasti presídlenia;
- (III) dostupnosti základnej infraštruktúry a prístup k základným službám v navrhovanej oblasti presídlenia, ako je hygiena, zdravotná starostlivosť a vzdelanie;
- (IV) prítomnosti príležitostí na získanie živobytia, vrátane prístupu k pôde pre Afgancov pochádzajúcich z vidieckych oblastí,
- (V) rozsahu oblasti vnútorného presídlenia.

Môže sa stať, že žiadatelia spadnú do podpory členov svojej širšej rodiny alebo členov ich etnickej skupiny. Avšak, existencia týchto tradičných podporných sietí sa zväži v prospech primeranosti navrhovaného IFA / IRA iba vtedy, keď členovia širšej rodiny alebo jeho etnickej skupiny sú ochotní a schopní poskytnúť skutočnú podporu žiadateľovi v praxi, berúc pri tom do úvahy nízke humanitárne a vývojové ukazovatele Afganistanu a širšie hospodárske obmedzenia, ktoré ovplyvňujú široké segmenty 4 populácie.

Povinnosť posudzovať „primeranosť/rozumnosť“ presídlenia vyplýva odporcovi priamo z kvalifikačnej smernice (2011/95/EÚ) - navrhovateľ poukázal na znenie bodu 27. preambuly, podľa ktorej vnútorná ochrana proti prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu by mala byť efektívne dostupná žiadateľovi v časti krajiny pôvodu, kam môže bezpečne a legálne odcestovať, získať možnosť prijatia a možno reálne očakávať, že sa tu usadí. Mechanizmus posudzovania reálnosti očakávaní poskytuje citovaná operatívna príručka UNHCR.

Okrem uvedeného navrhovateľ poukázal na potrebu skúmania ďalších individuálnych dôvodov. Zdôraznil, že v oprávnom prostriedku namietal, že odporca sa nevenoval žiadnym individuálnym obavám, ktoré navrhovateľ vyslovil počas pohovoru, či počas predchádzajúcich pohovorov, na ktoré odkázal (možný trest, ktorému by bol navrhovateľ vystavený v prípade návratu do krajiny pôvodu, tak ako je to konštatované ešte v rozsudku KS v BA, 10Saz/20/2008, neexistencia podporných mechanizmov v krajine pôvodu, hrozba zo strany rodiny dievčiny Shila).

V súvislosti s inou vadou, ktorou je postihnuté konanie, resp, nesprávnym právnym posúdením poukázal na nesprávnu interpretáciu ustanovení zákona o azyle o konaní o nepredĺžení doplnkovej ochrany.

Zákon o azyle vyslovne definuje doplnkovú ochranu ako ochranu, ktorú ministerstvo udelí žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak. Vážne bezprávie a jeho jednotlivé formy, sú definované zákonom o azyle v § 2 písm. f/ body 1., 2. a 3.. Zákon o azyle výslovne uvádza v § 20 ods. 3, že ... po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predlži vždy o jeden rok, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody ne jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4. V konaní o predĺžení doplnkovej ochrany je preto potrebné vždy skúmať všetky dôvody, pre ktoré je možné doplnkovú ochranu poskytnúť a pokiaľ sa takéto nenájdu, môže správny orgán rozhodnúť o jej nepredĺžení. Navrhovateľ uviedol, že v oprávnom prostriedku namietal skutočnosť, že odporca sa zaoberal len všeobecnou bezpečnostnou situáciou v krajine pôvodu navrhovateľa s ohľadom na vnútroštátny ozbrojený konflikt v krajine (nakoľko navrhovateľovi bola doplnková ochrana poskytnutá práve z tohto dôvodu). Odporca sa podľa názoru navrhovateľa nedostatočne zaoberal ostatnými dôvodmi, resp. posudzovaním vážneho bezprávia z hľadísk podľa § 2 písm. f/ bodov 1. a 2. zákona o azyle. Túto skutočnosť krajský súd nevzal do úvahy, vec podľa navrhovateľa nesprávne právne posúdil. Súčasne poukázal na či. 8 kvalifikačnej smernice, podľa ktorého sa údajne pri rozhodovaní zohľadní skutočnosť, ak v časti krajiny pôvodu má žiadateľ zabezpečenú ochranu, resp. mu v nej nehrozí vážne bezprávie. Toto ustanovenie smernice je však potrebné chápať aj v spojitosti s či. 27 preambuly (prvá veta (27) Vnútná ochrana proti prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu by mala byť efektívne dostupná žiadateľovi v časti krajiny pôvodu, kam môže bezpečne a legálne odcestovať, získať možnosť prijatia a možno reálne očakávať, že sa tu usadí.). Preto ak sa súd, ako aj odporca, chcú aplikovať aj predmetné ustanovenie smernice, musí byť preukázané, že sa do krajiny pôvodu navrhovateľ má ako vrátiť a hlavne, že možno očakávať, že sa tu usadí. Túto skutočnosť krajský súd (ani odporca) nijako neskúmal a nemohol preto dospieť k správny skutkovým zisteniam.

V súvislosti s týmito odvolacími dôvodmi ešte poukazujem na to, že napadnutý rozsudok neobsahuje de facto žiadne odôvodnenie. Odôvodnenie právneho názoru súdu je zhrnuté v štyroch riadkoch na str. 4 rozhodnutia, pričom len konštatuje, že bolo vykonaná dôsledné dokazovanie a konštatovanie odporcu, že neboli splnené podmienky pre predĺženie doplnkovej ochrany je správne. Prečo a z akého dôvodu tak súd usudzuje, nie je známe.

Nie je rovnako známe, ako sa súd vysporiadal s jednotlivými námietkami predloženými v oprávnom prostriedku.

Podľa navrhovateľa krajský súd pri svojom rozhodovaní o návrhu navrhovateľa nepostupoval v súlade s platnými právnymi predpismi a pri svojom konaní sa dopustil pochybení uvedených vyššie.

S ohľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-131-11/PO-Ž-2013 zo dňa 17.05.2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že rozhodnutím, ktorým nebola navrhovateľovi predĺžená doplnková ochrana, odporca dostatočným a vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil s priamym poukazom na nespĺnenie podmienok ustanovených v § 13a zákona o azyle, pretože navrhovateľovi v krajine pôvodu nehrozí smrť, mučenie a ani neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie a jeho život by nebol z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho konfliktu v krajine pôvodu ohrozený tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 2 písm. f/ tohto zákona. Odporca uviedol, že tak ako je to uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, je aj naďalej toho názoru, že navrhovateľ sa v krajine pôvodu nedopustil takého konania, za ktoré by mu mohol byť uložený trest smrti alebo jeho výkon. V krajine pôvodu nebol väznený, zatknutý alebo zadržaný oficiálnymi štátnymi orgánmi, teda vážne bezprávie v podobe mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu v prípade navrhovateľa možno vylúčiť. Odporca uviedol, že vyhodnotil aj relevantnú bezpečnostnú situáciu v

Afganistane, hlavne z oblasti jeho posledného bydliska a vychádzajúc z informácií o krajine pôvodu správne skonštatoval, že navrhovateľovi v prípade návratu nehrozí vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Námietky uvádzané v opravnom prostriedku odporca preto považuje za neodôvodnené a uvádzané účelovo.

Odporca je toho názoru, že správny orgán v danej veci dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, vykonal náležité dokazovanie, ktoré vyústilo v správny záver o tom, že v prípade navrhovateľa neboli splnené zákonné podmienky na predĺženie doplnkovej ochrany.

Vzhľadom na uvedené možno skonštatovať, že navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani splnomocnená zástupkyňa v opravnom prostriedku neuviedli a nepreukázali také skutočnosti, ktoré by ho oprávňovali vydať rozhodnutie o predĺžení doplnkovej ochrany, a má za to, že správny orgán objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Napadnuté rozhodnutie považujeme za vydané v súlade so zákonom o azyle.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom, č. k. 10Saz/4/2013-21 zo dňa 08.10.2013 napadnuté rozhodnutie potvrdil s tým odôvodnením, že odporca v danej veci dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, vykonal vo veci dôkladné dokazovanie, a jeho právny záver vyjadrený vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia považuje súd za vecne správne a zákonné. Odporca sa s právnym názorom súdu v plnej miere stotožňuje.

Z toho dôvodu odporca navrhol, aby Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok krajského súdu, a tým aj rozhodnutie odporcu ako vecne správne a zákonné.

IV

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Napadnutým rozhodnutím odporca podľa § 20 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“), z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 13a zákona o azyle rozhodol o nepredĺžení doplnkovej ochrany navrhovateľovi. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ pred pracovníkmi Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Trnava požiadal o predĺženie doplnkovej ochrany na území SR, nakoľko dôvody, pre ktoré mu bola doplnková ochrana poskytnutá stále pretrvávajú.

Navrhovateľovi bola rozhodnutím migračného úradu č. p.: MU-9855-77/PO-Ž/2004 z 08.05.2009 poskytnutá doplnková ochrana na dobu jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti predmetného rozhodnutia, t. j. do 03.06.2009. Doplnková ochrana mu bola poskytnutá preto, lebo v jeho prípade nebolo možné s dostatočnou istotou vylúčiť, že by v prípade návratu do Afganistanu nebol ohrozený jeho život alebo nedotknuteľnosť jeho osoby z dôvodu svojvoľného násilia súvisiaceho s nepriaznivou bezpečnostnou situáciou, resp., že by nebol vystavený vážnemu bezpráviu počas vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. Vzhľadom na to, že v jeho prípade naďalej pretrvávali podmienky, uvedené v § 13a zákona o azyle a menovaný v zákonom stanovenej lehote podal žiadosť o predĺženie doplnkovej ochrany, táto mu bola trikrát predĺžená, naposledy rozhodnutím migračného úradu ČAS: MU-117-12/PO-Ž-2012 z 21.05.2012, na dobu do 30.05.2013.

Za účelom posúdenia ostatnej žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany bol s navrhovateľom vykonaný pohovor. Do jeho spisu boli založené informácie o aktuálnej bezpečnostnej situácii v Afganistane, so zameraním na miesto posledného pobytu cudzinca, na základe ktorých bola vykonaná analýza bezpečnostnej situácie v krajine jeho pôvodu.

Odporca uviedol, že po komplexnom vyhodnotení predmetnej žiadosti dospel k záveru, že v súčasnosti neboli v jeho prípade splnené podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle § 13a zákona o azyle, resp., že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ako to vyplýva zo zákona o azyle.

Pokiaľ sa jedná o individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného

násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu odporca skonštatoval, že v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu mu táto forma vážneho bezprávia v súčasnej dobe nehrozí.

Podľa aktuálnych informácií možno podľa odporcu skonštatovať, že v Afganistane prebieha vnútroštátny konflikt medzi Afganskými národnými bezpečnostnými silami /ANSF/ podporovanými medzinárodnými vojenskými silami a afganskými opozičnými silami na čele s Talibanom. Bezpečnostná situácia sa však v jednotlivých častiach krajiny líši. Lokalizácia a intenzita tohto konfliktu a útokov je rôzna v jednotlivých oblastiach a provinciách Afganistanu. Kábul, ako miesto posledného trvalého pobytu menovaného, je z tohto pohľadu považovaný za najbezpečnejšiu oblasť v Afganistane len s minimálnou úrovňou útokov. Pri porovnaní celkového počtu útokov zo strany ozbrojených opozičných skupín možno skonštatovať, že tieto v Kábule medziročne poklesli takmer o jednu tretinu. Kým za celý rok 2011 sa jednalo o 116 útokov, v roku 2012 to bolo 83 útokov, čo predstavuje pokles o 29 %. Na porovnanie možno uviesť, že za rovnaké obdobie v iných provinciách dochádzalo k útokom, ktorých počty sa pohybovali v niekoľkých stovkách až tisícke (napríklad v Kandaháre 1097, v Kunare 1303, v Ghazni 968 alebo v Helmande 811 útokov v priebehu roka 2012). Na základe dostupných informácií možno teda skonštatovať, že k zhoršeniu situácie v provincii Kábul nedošlo, práve naopak. O stabilizácii situácie v Kábule svedčí aj skutočnosť, že zodpovednosť za bezpečnosť v tejto provincii prešla priamo na ANSF s podporou medzinárodných vojenských síl.

V prípade bezpečnostnej situácie v provincii Kábul nemožno uplatniť ani rozsudok Európskeho súdneho dvora (resp. Súdneho dvora) C-465/07, ktorý relevantné ustanovenia „Smernice Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany“ vyložil nasledovne: Existencia vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo osoby žiadateľa o doplnkovú ochranu nie je podriadená podmienke, že žiadateľ predloží dôkaz o tom, že je špecificky dotknutý z dôvodu okolností vlastných jeho osobnej situácii. Existencia takéhoto ohrozenia môže byť výnimočne považovaná za preukázanú, pokiaľ miera neselektívneho násilia charakterizujúca prebiehajúci ozbrojený konflikt, posudzovaná príslušnými vnútroštátnymi orgánmi rozhodujúcimi o žiadosti o doplnkovú ochranu alebo súdmi členského štátu dosiahne tak vysokú úroveň, že existujú podstatné a preukázané dôvody domnievať sa, že civilná osoba vyhostená do predmetnej krajiny alebo do predmetného regiónu, by zo samotného dôvodu svojej prítomnosti na tomto území čelila reálnemu riziku utrpenia vážneho a individuálneho ohrozenia. Pri analýze bezpečnostnej situácie v provincii Kábul je zrejmé, že hnutie Taliban sa tu snaží preniknúť a rozšíriť svoj vplyv. Avšak samotná prítomnosť Talibanu a existencia útokov nestačí na posúdenie individuálnej situácie v prípade návratu menovaného do tejto provincie a jej vyhodnotenia ako vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V tejto súvislosti je nevyhnutné brať do úvahy intenzitu ako aj štruktúru útokov a samotnú mieru ohrozenia civilného obyvateľstva. Násilie, v súvislosti s vnútroštátnym alebo medzinárodným ozbrojeným konfliktom, pri ktorom vzniká uvedené ohrozenie, je kvalifikované ako „nediskriminačné“ (ohrozenia života alebo osoby civilistu na základe neselektívneho násilia), čo je pojem, ktorý predpokladá, že sa môže vzťahovať na osoby bez ohľadu na ich osobnú situáciu. Primárnymi cieľmi opozičných ozbrojených skupín v provincii Kábul sú najmä politicky činné osoby, príslušníci bezpečnostných a ozbrojených zložiek, prípadne miestni vodcovia, bohatí obyvatelia a cudzí štátni príslušníci, ktorých unášajú za účelom výkupného, či budovy oficiálnych štátnych inštitúcií alebo zahraničných či medzinárodných predstaviteľov, zastupiteľstiev a pod., ako aj humanitárnych organizácií a ich predstaviteľov. Navrhovateľ však podľa odporcu nespadá ani do jednej z uvedených skupín.

Hlavným spôsobom boja opozičných skupín sú najmä nástražné výbušné systémy a samovražedné útoky. Pri útokoch dochádza aj k obetiam na civilistoch a odporca uviedol, že nechce bagatelizovať tento stav, avšak pri posudzovaní danej situácie je nevyhnutné brať do úvahy cieľ, počty, intenzitu a rozšírenie týchto útokov, ako aj individuálny charakter ohrozenia osoby menovaného z dôvodu vnútroštátneho konfliktu. Ako z rozsudku C-465/07 súdneho dvora ďalej vyplýva, pri individuálnom posúdení žiadosti o doplnkovú ochranu má byť zohľadnené najmä:

- územný rozsah situácie neselektívneho násillia, ako aj skutočné cieľové miesto žiadateľa v prípade vyhostenia do predmetnej krajiny,
- prípadná existencia vážnych známkov reálneho rizika, ako je skutočnosť, že žiadateľ už bol predmetom prenasledovania alebo vážneho bezprávia alebo priamych hrozieb takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia, pokiaľ neexistujú primerané dôvody domnievať sa, že takéto prenasledovanie alebo vážne bezprávie sa nebude opakovať, vzhľadom na ktoré môže byť požiadavka neselektívneho násillia požadovaného pre oprávnenie na doplnkovú ochranu menej prísna.

Vzhľadom na uvedené možno podľa odporcu konštatovať, že navrhovateľ nebol v minulosti predmetom žiadneho prenasledovania alebo vážneho bezprávia a nebol ani vystavený priamym hrozbám takéhoto prenasledovania alebo takéhoto bezprávia. Je civilistom a pred opustením Afganistanu žil v provincii Kábul, kde migračný úrad vyhodnotil predmetné ohrozenia v súvislosti s bezpečnostnou situáciou a vnútroštátnym ozbrojeným konfliktom, ako také, ktoré nemožno považovať za „nediskriminačné“.

Ďalej Súdny dvor v predmetnom rozsudku konštatoval, že požiadavka „individuálneho“ ohrozenia je plne odôvodnená. Neselektívne násillie musí byť také, aby pre žiadateľa o azyl nevyhnutne predstavovalo pravdepodobnú a vážnu hrozbu. Je potrebné poukázať na dôležitosť rozlíšenia medzi vysokým stupňom individuálneho rizika a rizikom, ktoré závisí od individuálnych znakov. Hoci určitá osoba by nebola vystavená hrozbám z dôvodu charakteristík, ktoré sa jej týkajú, skutočnosťou zostáva, že je individuálne dotknutá, pokiaľ neselektívne násillie výrazne zvýši riziko ohrozenia jej života alebo jej osoby, teda jej základných práv. Z hľadiska dôkazného bremena to znamená, že individuálny charakter ohrozenia nemusí byť v prípade stanovenom v písmene c/ článku 15 smernice preukázaný v takej miere, ako je to požadované pre prípady stanovené v písmenách a/ a b/ tohto článku. Závažnosť násillia však bude musieť byť preukázaná takým spôsobom, ktorý nevzbudí pochybnosti o neselektívnom a závažnom charaktere násillia, ktorému je vystavený žiadateľ o doplnkovú ochranu.

Možno preto podľa odporcu skonštatovať, že na základe individuálneho posúdenia dôvodov menovaného nebolo preukázané, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu v súčasnosti vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ako to vyplýva zo zákona o azyle.

Z uvedených informácií je zrejmé, že aj keď vnútroštátny ozbrojený konflikt v Afganistane nie je úplne ukončený, prinajmenšom v hlavnom meste Kábul sa bezpečnostná situácia podstatne zlepšila. Podľa správy agentúry Reuters provincia Kábul sa dňa 22.03.2011 zapojila do prvej fázy transformačného procesu, počas ktorého sa ANSF ujali vedenia a zabezpečujú bezpečnosť obyvateľstva. Útoky povstalcov sa stále vyskytujú, ale ANSF sú schopné zabezpečiť verejný poriadok ako napr. na začiatku augusta 2012 pri útoku Talibanu v Kábule.

Zároveň podľa oficiálnych správ NATO od vyhlásenia, že posledný súbor oblastí vstupuje do transformačného procesu, sa ANSF ujali vedenia a zabezpečujú bezpečnosť v častiach, kde žije 75 % afganského obyvateľstva. V roku 2013 sa očakáva, že do transformačného procesu vstúpia všetky oblasti krajiny a ANSF prevezme vedenia v oblastiach bezpečnosti v celej krajine. Dokončenie transformačného procesu je plánované na koniec roka 2014, kedy ANSF budú mať plnú zodpovednosť za bezpečnosť v celom Afganistane.

Z uvedeného je teda podľa odporcu zrejmé, že rôzne informačné zdroje svedčia o Kábule ako o meste, kde je možné žiť relatívne bezpečne a nie je dôvod ho opúšťať. Kvôli zabezpečeniu svojej bezpečnosti Kábul vyhľadávajú aj osoby z iných častí Afganistanu. Preto aj menovaný v ňom môže žiť bezpečným životom. Ako uviedol so štátnymi orgánmi nemal nikdy žiadne problémy a pokiaľ ide o neštátnych aktérov, tak pred nimi môže nájsť v Kábule dostatočne bezpečné útočisko.

Hoci na území Afganistanu prebieha vnútroštátny konflikt, v poslednej dobe došlo k výrazným úspechom, kedy Taliban nemá dostatočný prístup najmä do veľkých miest. Lokalizácia a intenzita konfliktu je teda v jednotlivých oblastiach Afganistanu rôzna. Čo sa týka Kábulu, kde mal menovaný posledný trvalý pobyt, toto mesto je výlučne pod správou afganských štátnych orgánov, situácia v ňom

je stabilizovaná a vracia sa do neho normálny život, a to napriek sporadickým incidentom zo strany Talibanu, ktoré vykonáva prostredníctvom improvizovaných výbušných zariadení a samovražedných útokov. Je pritom nevyhnutné si uvedomiť, že útoky zo strany Talibanu sú zamerané prioritne na vyššie postavené autority a bezpečnostné zložky. Uvedená situácia je však neporovnateľná so situáciou v niektorých iných provinciách Afganistanu.

Po komplexnom vyhodnotení aktuálnej bezpečnostnej situácie v meste Kábul, kde mal menovaný posledný trvalý pobyt, ako aj samotného Afganistanu, odporca dospel k záveru, že obava plynúca zo svojvoľného násilia počas vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu v meste Kábul nie je v prípade menovaného v súčasnej dobe opodstatnená. Na základe individuálneho posúdenia dôvodov menovaného nebolo preukázané, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu, resp. do Kábulu, vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia z dôvodu vážneho a individuálneho ohrozenia života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu, ako to vyplýva zo zákona o azyle. Preto migračný úrad rozhodol v jeho prípade doplnkovú ochranu nepredĺžiť.

Odporca napokon uviedol, že za účelom posúdenia žiadosti cudzinca o predĺženie doplnkovej ochrany na území SR boli využité informácie z verejne dostupných zdrojov ako aj informácie Odboru dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce migračného úradu č. MU-ODZS-2013/000035-030 z 13.05.2013, MU-ODZS-2013/000035-004 z 23.01.2013, MU-ODZS-2012/000122-078 z 31.10.2012, MU-ODZS-2012/000122-054 z 11.07.2012.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ prestal spĺňať podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany uvedené v § 13a zákona o azyle, nepredlžuje sa mu podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle doplnková ochrana, čím podľa § 15a ods. 1 písm. c/ zákona o azyle doplnková ochrana zaniká.

V

Právny názor NS SR

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 OSP sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 OSP s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f/ OSP.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Úlohou krajského súdu bolo v danej veci preskúmať rozhodnutie odporcu v rozsahu dôvodov uvedených v opravnom prostriedku (§ 250j ods. 1 OSP). Konanie v správnom súdnictve je totiž ovládané dispozičnou zásadou, znamenajúcou, že súd preskúmava napadnuté rozhodnutie len v medziach a v rozsahu určenom v opravnom prostriedku.

Z opravného prostriedku musí byť zrejmé v ktorých častiach a z akej stránky má súd napadnuté

rozhodnutie skúmať, a to aj s poukazom na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdenie o porušení zákona (procesného, resp. hmotného).

Z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP (použitie ktorého v konaní podľa 3. hlavy vyplýva z ust. § 250i ods. 2 OSP) vyplýva, že navrhovateľ je povinný ním videné dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia explicitne v opravnom prostriedku uviesť a vymedziť tak rozsah súdnej kontroly rozhodnutia správneho orgánu. Tieto jednotlivé tvrdenia tvoria vlastnú podstatu bodov opravného prostriedku, ktorými je súd viazaný.

Z opravného prostriedku navrhovateľa vyplynulo, že navrhovateľ jasne a zrozumiteľne uviedol, v čom vidí nesprávnosť a z toho plynúcu nezákonnosť rozhodnutia odporcu. Navrhovateľ v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu uplatnil námietku nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, a to jednak z hľadiska zisťovania informácií o všeobecnej bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu navrhovateľa, ako aj z dôvodu nedostatočného posúdenie individuálnych problémov navrhovateľa predovšetkým s ohľadom na skúmanie jeho postavenia ako navrátilca v krajine pôvodu, ako aj s ohľadom na ostaté individuálne dôvody, či posúdenie existencie hrozby vo všetkých jej podobách tak, ako ich definuje zákon o azyle vo svojom § 2 písm. f/ body a), b) a c).

Navrhovateľ uplatnil tiež námietku rozporu skutkového stavu s obsahom spisov, nakoľko podľa jeho tvrdení, žiadna z do spisu založených správ nedemonštrovala bezpečnosť súčasnej situácie v krajine pôvodu navrhovateľa, ďalej uplatnil námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, nakoľko z rozhodnutia nebola a nie je zrejmé, ako odporca vyhodnotil individuálne faktory počas svojej rozhodovacej činnosti a na základe čoho došiel k záveru, že navrhovateľovi v krajine pôvodu nehrozí nebezpečenstvo vážneho bezprávia a súčasne nie je z neho zrejmé, že by odporca nejakým spôsobom analyzoval žiadosť navrhovateľa v kontexte dôvodov prednesených na pohovore, ako aj na predchádzajúcich pohovoroch.

Krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil, v dôvodoch rozhodnutia k námietkam navrhovateľa voči rozhodnutiu odporcu uviedol iba jednou vetou, že podľa jeho názoru odporca v danej veci dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, vykonal vo veci dôsledné dokazovanie a jeho konštatovanie, že neboli splnené podmienky pre predĺženie doplnkovej ochrany vyhodnotil ako správne.

Záver krajského súdu o zákonnosti rozhodnutia odporcu vzhľadom k tomu, že sa nevysporiadal ani s jednou námietkou navrhovateľa sa javí ako predčasný.

Rozsudok krajského súdu tak nereagoval na podstatné námietky navrhovateľa pričom nie je z jeho odôvodnenia zrejmé, ako sa s námietkami navrhovateľa vysporiadal a ako dospel k záveru o zákonnosti a správnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, preto je rozhodnutie krajského súdu nielenže nepresvedčivé, ale z pohľadu prieskumu rozsudku krajského súdu nepreskúmateľné.

Uvedený záver totiž nevypovedá nič o správnosti postupu krajského súdu pri jeho hodnotení dostatočnosti skutkových podkladov najmä s poukazom na vznesené námietky navrhovateľa, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu zostali zo strany krajského súdu nepovšimnuté.

Krajský súd bol totiž viazaný rozsahom dôvodov, ktoré navrhovateľ uplatnil v opravnom prostriedku a nič mu nebránilo v tom, aby aproboval skutkové zistenia, z ktorých vychádzal odporca. Z ustanovenia § 250i ods. 1 OSP síce nevyplýva povinnosť súdu vykonať navrhované dôkazy, z rozhodnutia súdu však musí byť zrejmé, ako sa s takýmto návrhom účastníka konania na vykonanie dôkazov vysporiadal a prečo vykonanie navrhovaného dôkazu nepovažoval za potrebné.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzovaný v skutkových otázkach len tým, čo zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu najmä z hľadiska závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení učinенých správnym orgánom a ak pri tom zistí skutkové či procesné právne nedostatky, môže reagovať jednak tým, že uloží správnomu orgánu ich odstránenie, nahradenie či doplnenie, resp. zväži, či tak učiní sám. Týmto požiadavkám, však postup krajského súdu

v predmetnej veci nezodpovedá. V danom prípade bol krajský súd viazaný rozsahom a dôvodmi opravného prostriedku, a pri dodržaní tejto zákonnej zásady sa mal týmito dôvodmi zaoberať a zaujať k nim stanovisko, najmä z toho pohľadu, či uvedené námietky sú spôsobilé vyvolať pochybnosti o správnosti skutkových zistení a z toho plynúcu namietanú nesprávnosť a nezákonnosť rozhodnutia odporcu.

V tejto súvislosti najvyšší súd dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR č. IV. ÚS 378/08-55 zo dňa 16.12.2008, v ktorom ústavný súd uviedol, že v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedáva odpoveď na otázky nastolené navrhovateľom, a to na namietané zistenie skutkového stavu odporcom a z toho plynúce nesprávne právne posúdenie, na viac nie je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, pričom odvolací súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať, pretože takýmto postupom súdu by sa odňala možnosť konať pred súdom, dospel odvolací súd k potrebe zrušenia rozsudku krajského súdu.

Podľa § 212 ods. 3 OSP na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 212 ods. 4 OSP odvolací súd môže rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť, aj keď sa navrhuje zmena, a naopak.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom k tomu, že krajský súd sa námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku nezaoberal, odňal navrhovateľovi možnosť konať o uplatnených námietkach pred súdom.

Na základe uvedeného odvolací súd podľa citovaných ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ OSP napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude sa týmito námietkami podrobne zaoberať.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude podrobne sa zaoberať námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, zaujať k nim stanovisko, a toto náležitým spôsobom aj prezentovať v odôvodnení rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 226 OSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 OSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci. O trovách tohto odvolacieho konania teda v zmysle § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 OSP rozhodne v novom konaní súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.